

LA CARTA DELS REIS

per Joan Brossa

(ficció)

Joan Brossa i Cuervo (Barcelona, 1919) és poeta i dramaturg. L'any 1948 fundà, junt amb diversos pintors, la revista avantguardista "Dau al Set". Ha realitzat diversos treballs en col·laboració amb els

pintors Joan Miró i Antoni Tàpies; amb el músic Josep M. Mestres Quadreny; amb el cineasta Pere Portabella... Ha publicat nombrosos llibres de poesia i teatre. El conte que

publicuem procedeix de *Vivarium*, publicat l'any 1971 per Edicions 62 a la col·lecció "Cara i Creu". Fou escrit el gener del 1945 i Joan Brossa l'ha triat per a (ciència).

preguntar-me el pis, oprimir un botó i estirar els braços en senyal de mandra, no era l'empleat de costum, sinó una esclava, una esclava oriental nua de peus, més esfarcellada que no pas vestida i amb un vel tirat a la cara, que formava part del seu pentinat i li queia fins a terra. L'ascensor funcionava perfectament: 1r. pis, 2n. pis, 3r. pis. Jo, per motius que ignoro, no em podia treure del cap aquest acudit: —Oh Casimir, se m'ha arnat el paraigua!— És clar, dona, com que només el treus quan plou...

L'esclava acabava d'obrir i va iniciar una pintoresca salutació que, com el seu cos, ostentava la deguda proporció de vuit caps. No li recordo més joiell que una cadena al turmell esquerre. Darrera meu va tancar les portes, tot fent una riallassa, i l'ascensor es va enfonsar per l'ull de l'escala produint una flamarada, seguida d'una olor penetrant de sofre que em va fer estornudar no pas poc.

A qui rendien culte allà dins? Què motivava aquella música de címbals i cítares? I la disposició de les columnes? Algú em va fer callar. Era la presència dels tres REIS MÀGICS, asseguts a llurs trons, voltats de ministres i dialogant a mitja veu en un idioma que segurament necessitava ocells, serpents i esfinxs per a representar-se. Només, de tant en tant, m'arribaven clars els noms d'Houdin, Méliès i Frègoli, a qui, sens dubte, devien al·ludir.

Quina modèstia tan admirable! El monarca més vell (precisament el qui jo preferia) em va mirar per damunt de les espatlles dels altres dos i em va indicar amb el gest que acabés de prestar reverència i m'hi apropés sense por.

Per fi! Aquell era el moment pel qual tot l'any m'havia retorçat la barba. Jo que sí, em trec el sobre de la pitrera i l'hi allargo amb gran emoció, perquè em semblava veure tothom pendent per qui sap quines potències elèctriques. Sa majestat va agafar el sobre amb complaença i el va obrir. Oh, no vull recordar res més! Aixecar-se d'una revolada, cessar la música i jo recollir els trossos de la carta als meus peus tot constatant, maleït siga!, que era un full del Butlletí Oficial de l'Estat, va ésser cosa d'un instant.

Els tres monarques se'm van abalançar al damunt, encesos d'una sufocació que els reis normalment esvernissen. Desolat, plorant a llàgrima viva, arrenco a córrer seguit per la munió de públic i dependència que havia presenciat amb indignació aquell fet que encara no m'explico. Em van empaitar per carrers, places, vies triomfals i conjunts fantàstics de monuments. A l'últim vaig amagar-me en un racó de bosc sense quadricular mentre els meus perseguidors s'ocupaven en la feina de degollar unes cabres que botaven i emetien sons estranys a l'entrada d'una gruta.

Ahú! ahú! ahú! Com m'hauria complagut de tornar als Magatzems Jorba, palau de joguines! Però la por d'ésser reconegut me'n va fer desistir i, abraçat en una soca, vaig desfogar-me plorant amb tant de sentiment, que em vaig trobar un niu d'ocells a la butxaca.

Com que els homes deixen cada vegada més el camp per la ciutat, a l'alba partia amb les mans al darrera i xiulant una melodia d'estil Harlem, segur que a l'arribada ningú no em faria costat ni cap reialme celebrarien festes pel meu retorn.

Es cert que la ciència de l'astronomia es remunta als principis de la humanitat, però aquella nit només brillava una sola estrella. Ple d'esperança, i estrenyent la meua carta escrita tota amb majúscules, avançava entre la gent que anava i venia, delerosa, com preparant una victòria, tothom traginant paquets de totes menes amb papers llampants, ostentadors, al menys íntims, d'un nom de casa comercial. Per tal que ningú no em perdés en aquella hora de la nit, hora que, diuen, es desperta el drac, caminava a la deriva sense atrevir-me a aixecar el cap, tot oprimint la carta contra el cor; i tenia son a les ulleres quan, inesperat, com les il·lustracions que sorgeixen d'un llibre sorpresa, va tombar la cantonada un patge ros i ben plantat que transportava, en un carro de mà, ninots de Disney i Fleischer, caixes de meccano, trens, bicicletes, etcètera: mil objectes de caprici perfectament blancs.

I ara és quan podeu començar a descobrir-vos i jo a emprar un estil oratori. En meravellosa descoberta, deixant enrera carrers i places, em vaig posar a seguir aquell ros i atrafegat aprenent de sastre, ignorant que, per sort, es dirigia al mateix lloc on jo tenia intenció. En efecte, en tombar l'última cantonada, Ahú! Ahú! Ahú! Ahú!, repetien els ecos damunt del meu cap. Les voreres que mai no donen perfum, cruixien sota una multitud vinguda dels reialmes més llunyans, de la qual ara m'hauria complagut a ensenyar-vos la fotografia. Camellers àrabs, corpulents esclaus mig bàrbars, molls encara del diluvi, plebeus amb túniques sobreposades, i molts d'altres estirps confuses, s'escalfaven a l'entorn de les fogones que eternament s'encenen a dos pams catalans de les escales amb porteria. Quants d'exemples en podríem treure! Ahú! Ahú! Ahú! Ahú!, es repetiren els ecos, Ahí! Ahí! Ahí!, vaig cantar. A poca distància, una cua d'infants de la mateixa edat que jo, amb llurs cartes respectives, cantaven arrupits sota l'estàtua del Taure alat que guardava l'entrada d'un temple monumental de vuit pisos d'alçària i coronat amb una cúpula daurada; el mateix, potser, on va néixer la màgia i l'astrologia.

Ahú! Ahú! ballant de content vaig apropar-m'hi per demanar tanda. Començava a nevar. Un guàrdia de la circulació seguit de dos guerrers empavesats, alts com aquell que s'enfila en un arbre per veure-hi millor, ens va fer aixoplugar en un vestíbul en forma de piràmide truncada on, en veritat, més que sota cobert ens sentíem sota el pes d'una maledicció.

Raaaaaaaac... *Passen, passen.*

Una sola torxa il·luminava el quadre. Idols, en part destruïts, asseguts a ambdós costats amb les mans als genolls, feien de cada pedra un pensament religiós. En tocar-me d'entrar vaig dir al guàrdia: Sí, em quedo, però secretament el que feia era prendre alé. L'aldarull que havien promogut els meus companys facilità d'introduir-me escala amunt sense pèrdua de temps, tot fent-los pam-i-pipa. Però entre escena i escena, heus aquí que sóc agafat per l'orella i conduït a l'ascensor per un manefla, el qual, impassible, malgrat tancar les portes,